

Årsbokslut överförmyndarnämnden 2018

Verksamhet

Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt föräldrabalken, lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn och vad som i övrigt i lag eller annan författning sägs om överförmyndarnämnd.

Överförmyndarnämndens huvuduppdrag framgår i överförmyndarnämndens reglemente, som är beslutad av kommunfullmäktige. Överförmyndarnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller annan författning samt bestämmelserna reglemente. Överförmyndarnämndens verksamhet är en kommunal och obligatorisk tillsynsmyndighet.

Kommunfullmäktige beslutade den 14 juni 2017, § 142 att inom ramen för den politiska handlingsplanen EFFEKT ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och implementera ett interkommunalt samarbete med överförmyndarverksamheten, inkluderat en personalövergång. Kommunstyrelsen godkände i sin tur den 11 september 2017, § 159, en genomförandeplan för handlingsplanen. Kommunfullmäktige beslutade den 5 september 2018, § 149 att någon interkommunal samverkan ej skulle ske.

Huvudsaklig verksamhet

Överförmyndaren ska skydda underåriga och vuxna, som helt eller delvis saknar beslutskompetens, från rättsförluster. I Alingsås kommun har en överförmyndarnämnd inrättats med uppgift att förvalta denna kommunala funktion.

Kommunens överförmyndare är en tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över ställföreträdares verksamhet i kommunen. Överförmyndarens huvudsakliga uppgifter är:

- att utreda och ta ställning till behovet av god man i enskilda fall.
- att rekrytera, utbilda och föreslå ställföreträdare.
- att utöva tillsyn över ställföreträdare i kommunen genom att granska och utöva tillsyn av årsräkningar och årsredogörelser samt att besluta om arvode till ställföreträdarna.
- att utreda klagomål och genomföra byten av ställföreträdare vid behov.
- att serva ställföreträdares verksamhet genom rådgivning.
- att besluta om beviljande eller avslag gällande samtycke där lagstiftningen så kräver, exempelvis vid arvskifte och försäljning av fastighet.

Under 2018 har verksamheten bedrivits i enlighet med vad som framställs i lag och annan föreskrift. Vid årets slut var dock inte alla årsräkningar granskade, ett fåtal kvarstod. Enligt ett JO-utlåtande bör årsräkningar vara klara i september.

Andelen anmälningar och ansökningar om behov av god man har ökat under året, något som bidrar till en ökad arbetsbelastning och som försenat årsräkningsgranskningen ytterligare. Antal godmanskap för ensamkommande barn har under 2018 minskat kraftigt, men detta har inte fått någon effekt volymmässigt. Den totala volymen ställföreträderskap under perioden 2015-2018 har ökat med ca 150 ärenden.

Överförmyndarnämnden hyr tre handläggare från kommunledningskontoret, med en sysselsättningsgrad om totalt 300 %. Utöver detta hyrs även administrativt stöd samt arbetsledning. Under delar av året har en handläggare arbetat 75 %, därtill var en

handläggare sjukskriven en period. Då verksamheten är liten genererar frånvaro effekter på arbetsbelastning såväl kortsiktigt som långsiktigt för hela verksamheten.

Åtaganden och nyckeltal

I Flerårsstrategin 2018 – 2020 för Alingsås kommun framgick prioriterade mål med indikatorer som bröts ned på nämndnivå. Nämnderna tog fram åtaganden och nyckeltal som skulle bidra till att utveckling av prioriterade mål och indikatorer skedde i planerad riktning. De åtaganden som överförmyndarnämnden beslutat är resultat av en väsentlighet- och riskanalys med verksamheten. Överförmyndarnämnden har två antagna åtaganden, nämligen:

- Överförmyndarnämnden åtar sig att bevaka ny lagstiftning och riktlinjer vad gäller ersättningssystem för ensamkommande barn för att kunna få så hög täckningsgrad som möjligt för kostnader för arvode. ●

Kommentar: Överförmyndarnämnden har löpande gjort justeringar i sina kostnader genom att bland annat se över arvodering till ställföreträdare.

- Överförmyndarnämnden åtar sig att sätta upp en struktur för rekrytering och kontroll av ställföreträdare för att få lämpliga och kunniga ställföreträdare i rätt tid. ●

Kommentar: Utbildning ledd av extern föreläsare har erbjudits intressenter som önskar bli ställföreträdare under 2018.

Uppdrag

I beslutad flerårsstrategi 2018-2020 för Alingsås kommun har kommunfullmäktige inte pekat ut något riktat uppdrag till överförmyndarnämnden, således berörs överförmyndarnämnden endast av de uppdrag som riktas till samtliga nämnder. Följande uppdrag är aktuella för överförmyndarnämnden:

- Samtliga nämnder ges i uppdrag att aktivt verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja. ●
- Samtliga nämnder får i uppdrag att kommunal administration fortsatt ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt för nya lösningar inom teknik ska prioriteras. ●

Kommentar: Under året beslutades om att uppdatera verksamhetssystemet Wärna vilket moderniserar handläggningen. Uppdateringen genomfördes inte fullt ut 2018 utan processen fortsätter 2019.

- Samtliga nämnder får i uppdrag att aktivt arbeta fram nya arbetssätt, metoder och teknik där medel ur Innovationsfonden ska användas. ●

Kommentar: Uppdraget genomfördes ej under 2018. Bedömning gjordes att medel ur innovationsfonden ej behövdes för att arbeta fram nya arbetssätt, metoder och teknik då medel fanns inom nämndens ram.

Internkontroll

Internkontrollen har utförts enligt fastställd internkontrollplan. Kontrollmoment för 2018 är:

- Att antal ärenden gällande godmanskap ensamkommande barn ökar/inte ökar. ●

Kommentar: Antalet ärende gällande ensamkommande barn (EKB) ökade kraftigt 2015, från 15 ärenden till 138 ärenden för att sedan gå ner till 25 ärenden år 2018. Nedgången beror delvis på att barn blivit vuxna men också att ett antal har övergått i särskilt förordnat förmyndarskap vilket har ökat under 2017/2018.

Ekonomi

Övergripande kommentarer till resultat för 2018

Årets resultat för Överförmyndarnämnden uppgår till ett överskott om + 884 tkr. Resultat i vårbokslut uppgick till ett överskott om 381 tkr, resultatet i delårsbokslutet uppgick till ett överskott om 483 tkr. Överförmyndarnämndens överskott grundar sig främst på lägre kostnader gällande arvodering till ställföreträdare, köp av tjänster (inhyrd personal) samt ej budgeterade intäkter.

Belopp i tkr	Budget 2018	Utfall helår	Avvikelse helår
Verksamhetens intäkter	0	200	200
Personalkostnader	-3 279	-2 806	473
Lokalhyror	0	0	0
Köp av tjänster	-1 950	-1 837	113
Övriga kostnader	-173	-75	98
Verksamhetens kostnader	-5 402	-4 718	684
Verksamhetens nettokostnader	-5 402	-4 518	884
Kommunbidrag	5 402	5 402	0
Årets resultat	0	884	884

Kommentarer per resultatpost

Verksamhetens intäkter avviker positivt då intäkter från Migrationsverket uppgår till 200 tkr jämfört med budget. Intäkterna avser återsökta medel från Migrationsverket gällande nämndens kostnader för gode män till ensamkommande barn avseende både 2017 och 2018. Under 2018 har ANVS-bidrag om + 156 tkr betalats ut då staten har ändrat lagstiftning kring kommunernas ersättning för asylsökande, vilket innebär att kommunen erhåller en schabloniserad ersättning för arvoden till gode män för denna målgrupp.

Personalkostnader lämnar ett överskott om + 473 tkr. Personalkostnader hos nämnden består främst i arvodering till ställföreträdare. Dessa har minskat i jämförelse med tidigare år då antalet asylsökande minskat kraftigt. Minskningen har fortsatt under 2018 vilket kan förklara delar av överskottet.

Köp av tjänst lämnar ett överskott om + 113 tkr. För 2018 budgeterades tre handläggare plus arbetsledning, men frekvensen av arbetad tid uppgick till 2,75 handläggare plus arbetsledning.

Övriga kostnader lämnar ett överskott om + 98 tkr. I delårsbokslut prognostiserades ett förväntat underskott för denna post då verksamhetssystem Wärna skulle uppgraderas under 2018. Uppgraderingen hann inte genomföras under 2018, den kommer att ske 2019.

Särskilda poster

Det är svårt att budgetera posten intäkter, ANVS-bidrag betalas ut till kommunen som ersättning för arvode till gode män gällande ärenden med asylsökande ensamkommande barn. Att fastslå antal sådana ärenden per år är svårt.

Kostnadsutveckling 2018

Såväl kostnaderna som intäkterna har minskat för 2018 gentemot tidigare år, skillnaden beror framförallt på minskningen av antal ärenden av ensamkommande barn.

Insatser för budgetföljsamhet

Nämnden har fått en ekonomisk rapport i form av månadsuppföljning vid varje sammanträde under året. Några särskilda insatser har ej bedömts nödvändiga, under större delen av 2018 har ett överskott prognostiserats.

Budget 2019

Överförmyndarnämndens ram höjs marginellt 2019 och bedöms, givet nuvarande förutsättningar, tillräcklig.

Hur skiljer sig resultatet från enhetens prognoser

I november prognostiserades ett överskott + 555 tkr gentemot utfall + 884 tkr. Vid novemberprognosen prognostiserades att kostnaden för uppgradering av Wärna skulle hanteras 2018 vilket inte blev fallet. Kostnad för uppgradering av Wärna beräknas till 300 tkr.

Personal

Överförmyndarnämnden har ingen anställd personal. Handläggare, ledning, controllerfunktion och administrativt stöd hyrs in från kommunledningskontoret. Alla frågor som rör personal och arbetsmiljö besvaras av kommunledningskontoret och redovisas i kommunstyrelsens årsredovisning.